

VALTIOVARAINMINISTERIÖLLE

Suomen Palomiesliitto SPAL ry (Kunta-alan koulutettu hoitohenkilöstö ry:n – KoHo – jäsenyhdistyksenä) antaa seuraavan lausunnon hallituksen esitysluonnoksesta kunnallisen viranhaltijalain ja kunnallisen virkaehtosopimuslain muuttamiseen (VM103:00/2015, VM/2412/03.01.00/2015).

SPAL pitää ehdotettua lakimuutosta virkasuhteeseen liitettävän viivästyskoron osalta pääasiassa onnistuneena. Muiden ehdotettujen muutosten osalta SPALilla ei ole huomautettavaa.

Viivästyskoron osalta SPAL pitää kuitenkin tärkeänä, että viranhaltijan velvollisuutta suorittaa viivästyskorkoa työnantajalle rajoitettaisiin tilanteissa, joihin viranhaltija on joutunut ilman omaa myötävaikuttamistaan. Hallituksen esityksen yksityiskohtaisissa perusteluissa on mainittu esimerkkinä takautuva työkyvyttömyyseläkepäätos ja mahdollisesti samanaikaisesti maksettu palkka. On selvää, että myönteisen eläkepäätoksen ohella aiheettomasti maksettu palkka on tällaisissa tilanteissa suoritettava työnantajalle takaisin. Sen sijaan viivästyskoron periminen ao. tilanteessa viranhaltijalta on kohtuutonta. Lakiesityksen yksityiskohtaisissa perusteluissa on kyllä todettu korkolain 11 §:n mukainen sovittelumahdollisuus, mutta SPAL pitää pelkkää perusteluissa esitettyä viittausta riittämättömänä. Lähtökohdan tulisi olla, että kyseisissä tapauksissa viivästyskoron maksuvelvollisuutta ei olisi, mikäli viranhaltijan puolelta ei ole asian suhteen toimittu moitittavasti.

Lisäksi jonkinasteista kritiikkiä voidaan esittää virkasuhteen lainvastaisen päättämisen viivästyskoron maksuvelvollisuuden puuttumista kohtaan. Työnantajan päättäessä viranhaltijan palvelussuhteen työnantajan riskinä on aina päätöksen laillisuus. Mikäli työnantajan katsotaan jälkeensä irtisanoneen tai purkaneen virkasuhteen laittomasti, viranhaltijalle on päätöksen lainvoimaisuuden jälkeen maksettava välittömästi säännöllisen työajan ansio virkasuhteen lain vastaisen päättämisen ajalta. Vaikka maksettavan korvauksen määrä ei ole vakio ja lopullisen summan suuruuteen vaikuttavat muun ohella viranhaltijan mahdolliset muut ansiot, ansiopäiväraha jne., on työnantajalla tiedossaan kuitenkin esitettävän vaatimuksen enimmäismäärä. Enimmäismäärä, josta viivästyskorko lasketaan, on viranhaltijan virkasuhteen kuukausittainen säännöllinen ansio. Viivästyskoron määrä voitaisiin jälkeensä täsmäyttää selvitettyyn määrään ja viivästyskoron enimmäismääräksi voitaisiin säätää viranhaltijan säännöllinen ansiotulo.

Vantaalla 30.11.2015

Pasi Jaakkola
Työmarkkinalakimies SPAL
Vernissakatu 6, 01300 Vantaa
Puh 045 854 1989, e-mail pasi.jaakkola@palomiesliitto.fi